

A person with a red backpack is hiking away from the camera on a dirt path through a dense forest. The path is covered in fallen leaves and is flanked by tall, thin trees with green foliage. The ground on the right side of the path is covered in moss and fallen leaves.

Skydd av värdefull skog

Hör 2023-11-18

Cecilia Backe, Naturskydds-enheten Länsstyrelsen Skåne

Länsstyrelsen
Skåne

- **Processen för områdesskydd**
- **Frivilligt skydd av skog**
- **Hur ligger vi till i Skåne**

Länsstyrelsen
Skåne

Att bilda naturreservat

1. Ett objekt blir aktuellt
2. Förslag tas fram – diskussion med markägare
3. Fördelningsplan - Naturvårdsverket
4. Värdering
5. Förhandling
6. Beslut och skötselplan tas fram
7. Remiss
8. Beslut

Prioritering i arbetet med områdesskydd

- Oskyddade objekt som ingår i N2000
- Skog
- Marina miljöer
- Områden som ingår i uppdraget "Tätortsnära natur"
- Områden i Myrskyddsplanen
- Regionalt särskilt skyddsvärda livsmiljöer och arter, t.ex. sandmarker, groddjur och hasselmus

Strategi för formellt skydd i Skåne

Total landareal i Skåne ca 1,1 milj ha

Skogsmark	406 000 ha
• Ädellövskog	74 500 ha
• Granskog	140 800 ha
• Tallskog	45 400 ha
• Lövskog	91 000 ha
• Barrblandskog	8 200 ha
• Blandskog	20 000 ha

Skyddad skogsmark i Skåne ca 5,5 % 2022

Skyddad ädellövskog ca 10 %

Ur: Skogliga siffror för Skåne 2018, Skogsstyrelsen

Länsstyrelsen
Skåne

Krav på ökad frivillighet vid skydd av skog

Skogspropositionen (2021/20:58) har slagit fast att frivillighet ska vara grund i arbetet med formellt skydd av skog

Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen ska se över den nationella strategin för formellt skydd av skog.

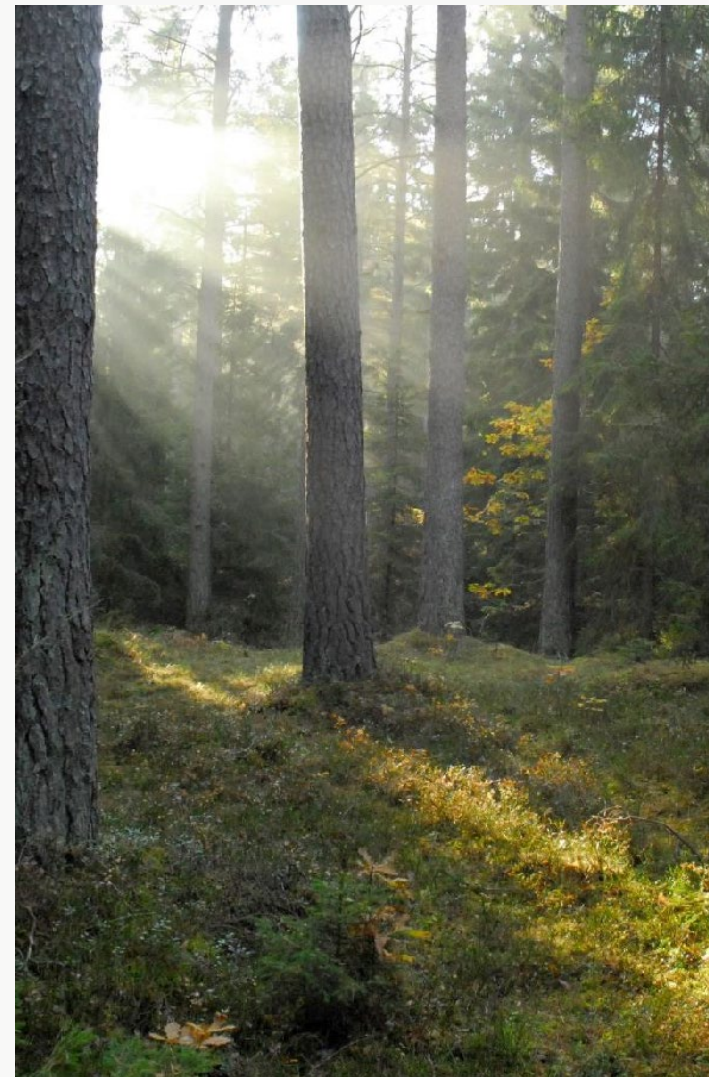
Enligt uppdraget ska speciell hänsyn tas till hur:

- ✓ äganderättsperspektivet ska stärkas
- ✓ nya skyddsformer kan användas
- ✓ frivillighet som grund ska tillämpas samtidigt som skogar med höga naturvärden skyddas.

Frivilligt formellt skydd

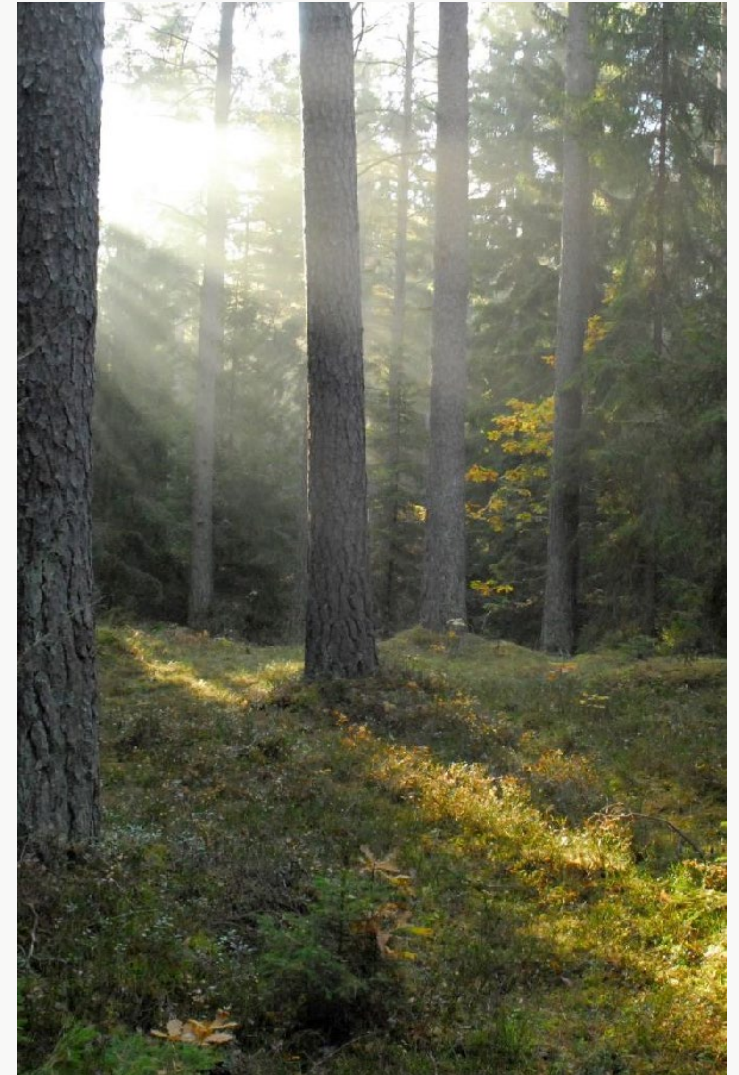
- Frivilligt bevarande = frivilliga avsättningar + frivilligt formellt skydd
- Markägare och myndighet är överens innan beslut om formellt skydd
- Markägaren bör normalt ha möjlighet att ångra sig under skyddsprocessen.
- Naturvårdsverket vill se en förflyttning att fler skyddsprocesser utgår från att markägaren erbjuder sitt område
- Markägarens möjlighet till val av skyddsform samt delaktighet i utformning av beslutets innehåll förbättras
- Om skyddsprocessen landar i bevarande genom frivillig avsättning bör denna dokumenteras

Undantag från frivillighet

Miljöer och situationer

- Områden med Natura 2000-naturtyper med kvalitet och funktion
- Områden med mycket höga naturvärden på objektsnivå eller av viss skogstyp eller med särskild funktion
- Områden som är av stor betydelse för att åstadkomma ett funktionellt formellt skydd
- Särskilda förhållanden och/eller särskilda skäl föreligger
- Områden av särskild betydelse för allmänhetens tillgång till natur och rekreation
- Områden där markägare till följd av annat beslut hindrats avverkning och ersatts för intrånget

Budget 2023 *(anslag 1:14, anslaget för markåtkomst)*

2023	Nationellt kkr	Budget för Skåne kkr	Förbrukat
1:14-anslaget	1 145 700		
Länsram	650 000	43 500	43 007
Gemensam länsstyrelsepott	280 000	49 220	49 350
SUMMA		92 720	92 357

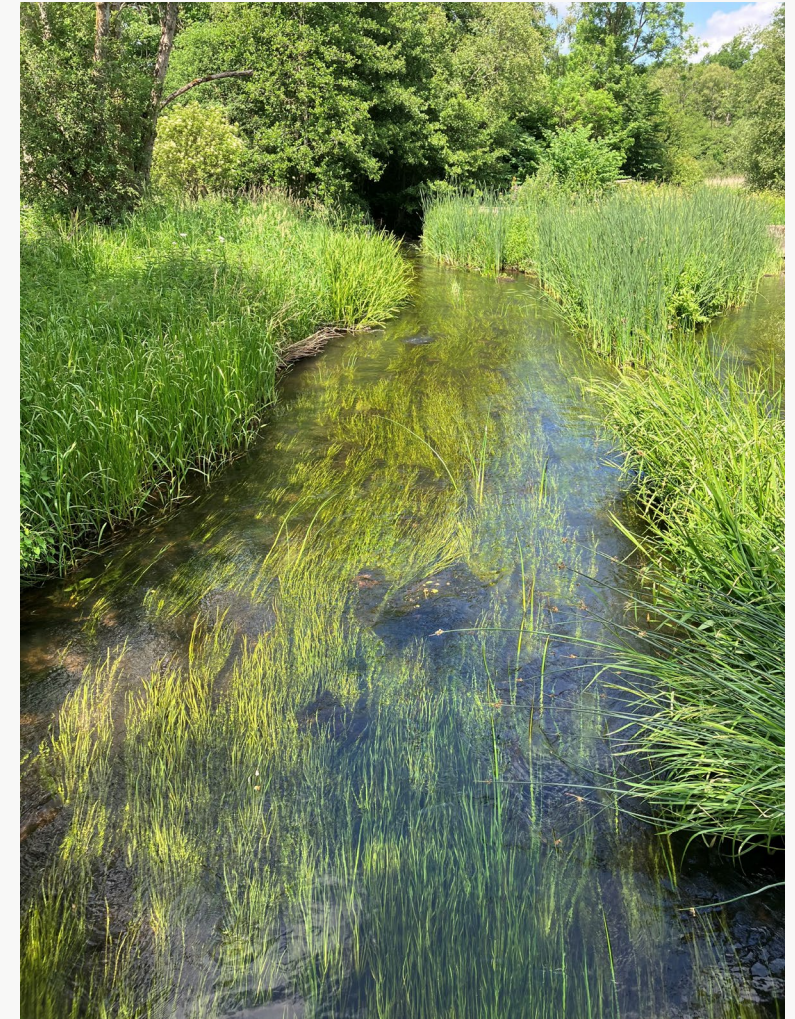
*Flera affärer är på gång!
+ 7 875 000 kr*

Lagakraftvunna beslut om skydd 2023-10-30

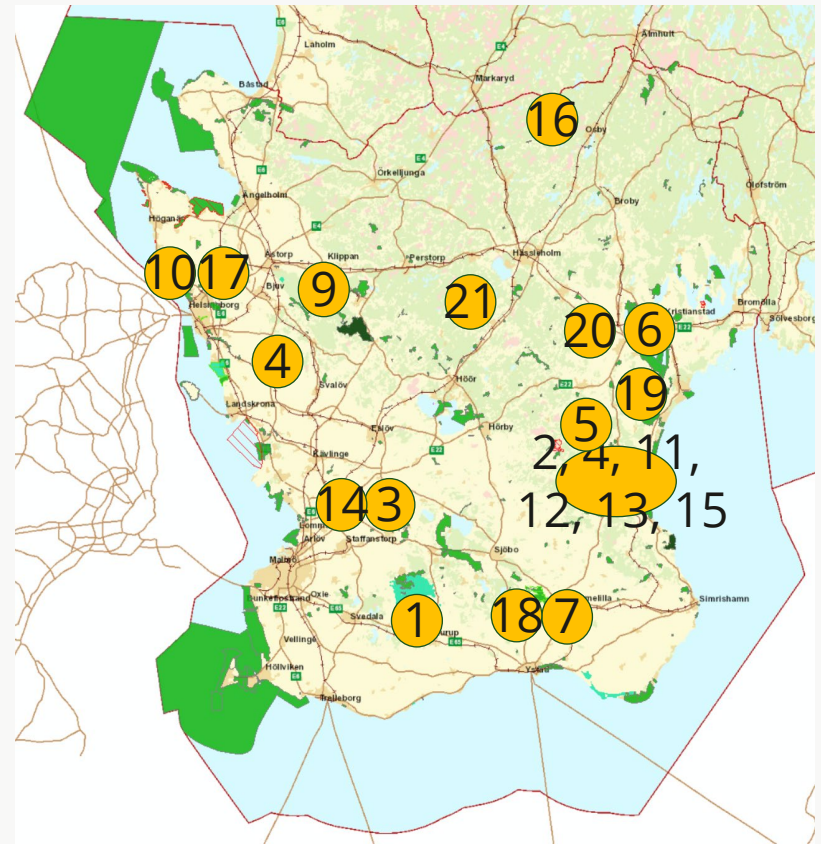
Länsstyrelsens beslut	Antal	Areal (ha)
Nya, statliga naturreservat	6	161
Reviderade/utvidgade statliga naturreservat	3	220
Nya skötselplaner	1	88
Beslut om ändrade ordningsföreskrifter	7	736
Djur- och växtskyddsområde	1	84
SUMMA	18	1 289

Kommunala beslut	Antal	Areal (ha)
Nya, kommunala naturreservat	2	167
Utvidgade kommunala naturreservat	1	34
SUMMA	3	198

Lagakraftvunna beslut om nya, utökade områdesskydd* i Skåne län 2023-10-30

Nummer	Namn	Åtgärd	Total Areal	Landareal	Sjöar och vattendrag	Hav	Öppen våtmark	Övrig öppen mark	Skogsmark	Varav produktiv skog
1	Asbjär	Nytt NR	9,4	9,4				0,6	8,53	8,53
2	Björshus	Nya ordningsföreskrifter	16,29	16,28	0,01		0,99	2,91	11,79	11,68
3	Dalby fäläd - Klockarelyckan	Nytt KNR	37,17	37,17			0,9	33,18	1,38	1,38
4	Drakamöllan	Nya ordningsföreskrifter	161,99	161,48	0,51		0,69	112,46	43,61	43,34
5	Ekedala utvidgning	Utvidgning NR	22,06	22,06			0,13	5,07	12,58	12,56
6	Ekenabben och Kvarnäs	Nytt KNR	126,56	75,24	51,32		30,21	7,97	28,4	23,51
7	Fårarps mosse	Nytt NR	12,08	12,08			4,15	7,67	0,23	0,13
8	Hallaröd	Uvidgning NR	40,99	40,99			1,95	9,58	24,85	24,57
9	Klöva hallar	Nya ordningsföreskrifter	281,07	281,03	0,04		1,27	24,2	248,33	245,19
10	Kulla Gunnarstorp (1:21)	Reviderat beslut	157,23	109,99		47,24	0,35	24,65	68,15	67,61
11	Kumlan	Nya ordningsföreskrifter	34,48	34,48			0,78	14,66	19,04	18,91
12	Lillehem	Nya ordningsföreskrifter	76	76			0,15	49,43	24,29	24,12
13	Maglehem	Nya ordningsföreskrifter	116,14	116,14				19,33	77,35	77,35
14	Maskängen	Reviderad skötselplan	2,16	2,16			0,1	1,9	0,06	0,06
15	Möllegården	Nya ordningsföreskrifter	49,29	49,29			0,11	32,35	8,91	8,91
16	Ravnap	Nytt NR	11,17	11,17				1,9	7,02	7,02
17	Småryd	Utvidgning KNR	34	33,75	0,06		0,02	3,19	29,31	29,31
18	Stenby djurskyddsområde	Utvidgning DVO	84,31	84,31			3,03	16,03	11,78	11,47
19	Södra Ripa Sandar	Nytt NR	73,18	73,18				71,72		
20	Uddarp	Nytt NR	42,14	42,14			0,01	0,56	40,56	40,56
21	Örnabjär	Nytt NR	12,69	12,69			1,56	3,38	7,74	7,59

* = Naturresevat, naturminne, biotopskydd, djur- och växtskyddsområde

Skyddade områden i länet totalt 2023-10-03

(Lagakraftvunna skydd, gällande)

Skyddsform	Antal	Total areal	Land	Sjöar och vattendrag	Hav	Öppen våtmark	Åkermark	Övrig öppen mark	Skogsmark	Varav Produktiv skog
Djur- och växtskyddsområde	20	10 216	2 340	1 221	6 655	87	279	512	1 382	1 360
Kulturresevat	2	129	129	0	-	3	24	19	79	78
Landskapsbildsskyddsområde	39	43 677	42 586	1 044	47	793	17 667	7 328	15 070	14 758
Nationalpark	3	2 056	1 953	5	97	15	27	237	1 622	1 587
Naturminne	54	3 736	3 620	116	-	44	1 705	409	1 321	1 314
Naturreservat, kommunala	63	7 905	2 736	147	5 022	139	326	971	1 175	1 142
Naturreservat	299	149 878	31 304	2 876	115 698	3 540	2 622	9 926	14 627	13 932
Naturvårdsområde	8	5 687	5 514	42	131	137	1 970	758	2 487	2 459
*Naturvårdsavtal, länsstyrelsen	20	197	197	-	-	-	-	-	166	164
*Naturvårdsavtal, skogsstyrelsen	134	848	848	-	-	-	-	-	848	
Skogligt biotopskyddsområde	544	1 194	1 192	2	-	4	2	31	1 143	1 130
Övrigt biotopskyddsområde, kommun	2	14	13	1	-	4	0	9	0	0
Övrigt biotopskyddsområde, länsstyrelsen	11	18	18	-	-	6	1	6	6	4
Alla arealer i hektar (ha)										
SUMMA:	1 199	225 554	92 449	5 455	127 650	4 771	24 622	20 206	39 926	37 928

* Naturvårdsavtal är inte beslut tagna med stöd av miljöbalken utan tidsbegränsade (max 49 år), civilrättsliga avtal.

Arealuppgifterna för olika markslag kommer från NMD = Nationella Marktäcke Data. De är tolkade från satellitbilder och är inte exakta.

Länsstyrelsen
Skåne

Har vi skyddat tillräckligt och är vårt skydd av natur funktionellt?

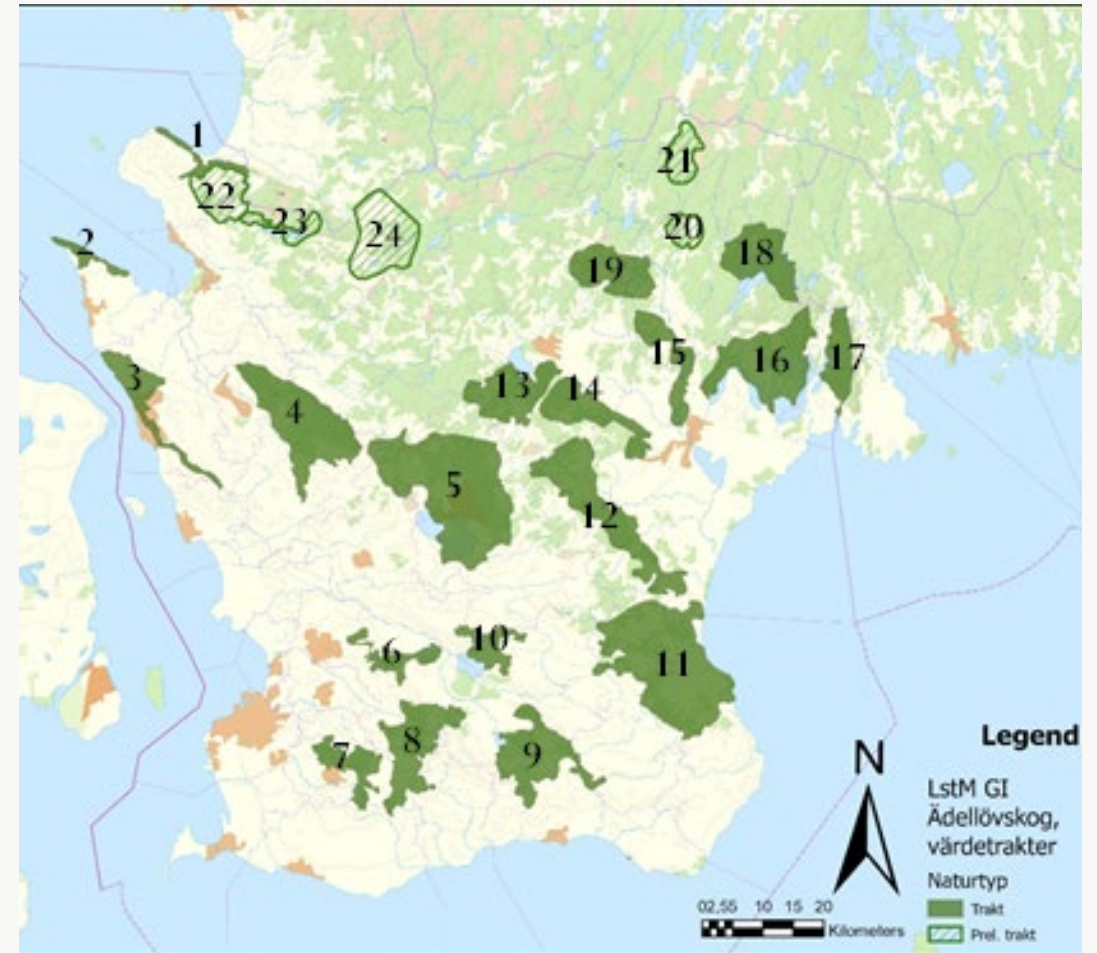
	Skyddad areal (ha)	Skyddad areal i %	Total areal i Skåne (ha)
Landareal	45 876	4,2	1 101 508
Landareal + sjöar + vattendrag	50 185	4,4	1 135 157
Sjöar och vattendrag	4 309	12,8	33 649
Hav	123 804	21,5	575 990
Skog inkl. ädellöv	21 689	5,7	382 728
Ädellövskog	10 391	10,1	103 278
Våtmark inkl. öppen våtmark	5 598	1,2	477 842
Öppen våtmark	3 910	16,9	23 147
Skogbevuxen våtmark	1 688	4,4	38 737

Nationell marktäckedata 2022-09-29

Värdetrakter för skog - områden med höga tätheter av värdekärnor

- Det finns 16 320 hektar skogliga värdekärnor kända i Skåne varav 12 102 hektar är inom en värdetrakt
- ca 60% (9 849 hektar) av skogliga värdekärnor är skyddade i Skåne
- Inom värdetrakter är 68 % (8 275 hektar) av värdekärnorna skyddade
- Utanför värdetrakter så är 38 % (1574 hektar) av värdekärnorna skyddade

Skyddad skog i värdekärnor

Värdetrakt	Areal värdekärnor (ha)	Skyddad areal värdekärnor (ha)	Skyddad areal värdekärnor (%)
Osby-området, prel. värdetrakt	129	0	0,02
Lönsboda-området, prel. värdetrakt	94	7	7,2
Östra Hallandsås sydsluttning, , prel. värdetrakt	104	7	7,0
Örkelljunga-området, prel. värdetrakt	96	11	11,0
Västra Hallandsås sydsluttning, prel. trakt	116	80	69,5
Ryssberget	148	83	55,9
Övedskloster	220	95	43,4
Lur-Tydingen	267	114	42,7
Immeln-Raslången	448	118	26,4
Helgeåns eklandskap	271	129	47,4
Nävlingeåsens nordostsluttning	286	150	52,5
Backlandskapet-Västra	284	159	55,9
Hallandsås nordsluttning	236	192	81,3
Helsingborgstrakten	245	192	78,5
Matterödsåsen-Göingeåsen	448	366	81,6
Skrylletrakten	490	403	82,2
Kullaberg	449	423	94,2
Ivöbygden	619	454	73,3
Backlandskapet - Östra	746	485	65,0
Linderödsåsens nordostsluttning	795	533	67,0
Backlandskapet - Mellersta	926	779	84,1
Centrala Skånes basaltberg och Ringsjöbyggden	1 247	789	63,3
Österlens lövmarker	1 791	1 210	67,6
Söderåsen	1 648	1 497	90,9
Totalt:	12 103	8 275	56,2

Länsstyrelsen
Skåne

Tack

Länsstyrelsen
Skåne

➤ Hur går arbetet med formellt skydd av Natura 2000-områden?

	Antal områden	Total areal (ha)	Skyddad areal (ha)	Skyddad areal %
Natura 2000 SCI	222	340 000	132 000	39
Natura 2000 SPA	21	198 000	121 000	61

Exempel skog:

12 olika Natura 2000-naturtyper för skog i Skåne (inkl. trädklädd betesmark)

deras areal omfattar 6 260 hektar skog inom Natura 2000-områden

2 448 hektar ägs av Naturvårdsverket

1 524 hektar är intrångsersatta

av resterande 2 288 ha skog bedöms cirka 1 600 hektar behöva ett långsiktigt skydd

